

via per arribar a un pacte. Els altres grups tenen massa poc pes polític perquè les seues propostes, raonables o no, mereixin alguna cosa més que la contestació més o menys amable del ministre. Alguns portaveus intentaren salvar-se del naufragi oferint un «pacte d'estat», fórmula imprecisa i grandiloqüent que no ha servit mai de res, excepte en matèria antiterrorista i encara. Empipat, el ministre Almunia rebutjà finalment la idea i l'expressió dient que el pacte d'estat és la Constitució i els estatuts.

A l'hora de la veritat, es reproduí l'esquema de sempre: els socialistes buscaren aliats només entre els partits nacionalistes i apartaren sense contemplacions les altres forces polítiques. Dimecres, el PSOE acceptà dues de les tres resolucions presentades per CiU, les dues del PNB i una dels nacionalistes canaris, sense comptar, és clar, les vuit pròpies. Cap més. L'únic acord notable fou l'inici d'estudi per canviar el reglament del Senat i fer-lo més cambrà territorial.

El debat ha deixat una altra víctima pel camí: la proposta federal del PSC. Ni el ministre Almunia ni els portaveus socialistes, José Constantino Nalda i Manuel Barreiro, abonaren aquesta fórmula i es limitaren a recordar que no s'hi oposen perquè no pretén ni la reforma de la Constitució ni de cap estatut d'autonomia. En canvi, els altres grups importants, sobretot AP, s'hi declararen redonament en contra amb arguments diversos. Raimon Obiols (secretari general del PSC), reivindicà *café, copa i puro* en lloc de *café per a tothom* per a totes les comunitats autònomes, des d'un menjador de gala de l'hotel Palace de Madrid, i explicà que el curiós acord PSOE-CiU al Senat es deu al fet que «per als convergents, els socialistes de Madrid són els bons i els catalans som els dolents». Estranyes paradoxes que fan tan complicada la política estatal...

És difícil relacionar-ho encara com a causa i efecte, però és curiós que el mateix dia que fracassava el pacte autonòmic al Senat, queien els pressupostos del govern socialista valencià i els del govern socialista de Madrid-regió trontollaven per les accions oposidores d'AP i les amenaces del CDS i IU. Curiosament, el senador Fernando Castedo (CDS) és portaveu del seu partit a l'assemblea de Madrid i al Senat. A hores d'ara, igualment no se sap què passarà amb els pressupostos de l'Ajuntament de Madrid, on l'equip de govern de l'alcalde socialista Juan Barrranco també és minoritari. □

BANCO DE BILBAO ACONSEGUEIX REMOURE LES PLÀCIDES AIGÜES DE LA GRAN BANCA

Bilbao-Banesto: Batalla de reines

Banco de Bilbao ha aconseguit sorprendre Banco Español de Crédito amb una operació agressiva que hauria pogut suposar la desaparició del Banesto. La reacció del Banesto a l'operació d'absorció pot acabar limitant-la a una entrada minoritària en el seu capital per part del Bilbao.

Antoni Canís

Des que **Jose Angel Sánchez Asiain** va manifestar per primera vegada en públic la necessitat de concentració al sector bancari espanyol fins que ha emprès l'operació d'absorció de Banesto, han passat quinze anys. Quinze anys que el president de Banco de Bilbao ha utilitzat per convertir el seu banc en un dels més dinàmics de l'estat i per predicar insistentment en el desert dels set grans bancs espanyols la necessitat d'emprendre fusions al sector.

El Bilbao és a hores d'ara un banc professionalitzat, tecnificat i amb presència a les finances internacionals. El 1986 els ingressos per serveis arribaven als 26.692 milions de pessetes, la qual cosa situava el Bilbao com a líder del sector en aquest aspecte. No debades era considerat recentment, segons una enquesta elaborada per l'Institut Bernard Krief, entre les empreses que obren a l'estat, l'entitat financera que ofereix millors serveis al sector empresarial.

Parlar de Banco Espanol de Crédito, en canvi, és parlar de l'antitesi. El diari econòmic nord-americà *Wall Street Journal* considerava recentment el Banesto «un dels bancs espanyols més anacrònic, paralitzat per una estructura de gestió ineficient i una plana major sobrecarregada». Banesto compta actualment amb un consell d'administració format per divuit membres, la major part dels quals representen les famílies que des de fa molts anys controlen l'entitat i donen a la gestió un aire immobiliària que ha acabat sent desastrós per als interessos del banc. Qüestions com el forat de Tierras de Almería, la crisi del Banc Garriga Nogués i el suïcidi d'**Ignacio Coca** han acabat per desestabilitzar financerament i moral el segon banc espanyol per volum d'actius. L'existèn-

cia d'un forat de més de cent mil milions de pessetes a Banesto sense que els directius del banc feren res per posar-hi solució va motivar fins i tot la intervenció de Banco de Espana. El març de l'any passat, el governador d'aquesta entitat, **Mariano Rubio**, va imposar l'entrada al consell d'administració de Banesto d'un executiu, **José María López de Letona**, per assegurar-ne una gestió correcta.

El factor sorpresa

El dinamisme que caracteritza Banco de Bilbao ha fet possible, tot i ser el quart banc del rànquing espanyol,

Dalt, Pablo Garnica. A l'esquerra, factoria c.e. Petromed, una oferta concurrent amb la del Bilbao.

emprendre una hàbil operació per controlar el Banesto agafant desprevinguda la plana major de l'Espanol de Crédito, i amb ella la resta dels grans bancs. Banco de Bilbao ha portat l'operació, que s'està gestant des de principi d'any, amb la major sigil·lositat possible.

La primera fase va consistir a trobar el soci més convenient. Entre els tres que es seleccionen en un primer moment hi ha Banco Hispano-Americano i el Banesto. Una vegada analitzats els pros i els contres, es tria el Banesto. El motiu de la decisió és manifest: la complementaritat dels dos bancs. La xarxa d'oficines de Banesto és predominantment rural, mentre que la del Bilbao és urbana, i a més el Banesto té escassa presència internacional i encara no ha acabat de superar una crisi de la qual les famílies que el controlen han eixit dividides. Hi ha altres raons de pes no tan explícites: el valor real del grup industrial de Banesto pot ser enorme.

Des de fa quatre mesos l'equip expert en fusions de la companyia nord-americana Salomon Brothers treballa en el disseny de l'operació d'absorció. Però el Bilbao no s'ha decidit a posar-la en marxa fins que no ha tingut clares totes les possibles respostes de Banesto i la manera d'enfrontar-s'hi. El president del Bilbao, **Sanchez Asiaín**, ha escollit, a més, el moment exacte per emprendre l'atac aprofitant la situació interna de reestructuració a la cúpula del Banesto.

El 12 de desembre, **Mario Conde** i **Juan Abelló** havien de ser elegits oficialment com a vice-presidents execu-

tius de Banesto, fent valer així el seu pes a l'accionariat que els situa possiblement com els majors accionistes del banc, amb un 8 per cent de les accions. Aquell mateix dia, **Pablo Garnica**, president del Banesto des de fa vint anys, havia de donar definitivament el relleu a l'home de Banco de Espana: **López de Letona**, vice-president i conseller delegat. Tot i l'aïllament a què han sotmès les famílies de Banesto **López de Letona**, considerant-lo com un intrús des del primer moment, el poder del governador de Banco de Espana els havia fet cedir una vegada més.

José María López de Letona.

El 19 de novembre, el President del Bilbao es posa en contacte amb el Banesto. El màxim responsable n'és en aquell moment **José María López de Letona**, ja que **Pablo Garnica** és absent. **Sánchez Asiaín**, president de Banco de Bilbao, proposa a **López de Letona** un dinar imminent per parlar de la fusió dels dos bancs. **López de Letona** ho accepta.

Aquella mateixa tarda Banco de Bilbao demanava a les juntes sindicals de les borses la suspensió de la cotització dels dos bancs per evitar especulacions davant el començament imminent de les negociacions que havien de portar a la constitució del major grup financer espanyol.

El Bilbao havia agafat **López de Letona** com a màxim responsable de Banesto, amb **Pablo Garnica** preparant la jubilació i sense que l'estratègia de les velles famílies d'enviar **Conde** i **Abelló** a controlar **López de Letona** estiguera encara solidificada. Tot un gol. Les famílies de Banesto s'apressaran a acusar **López de Letona** de conèixer l'operació i no advertir-ne el consell d'administració. El fet és que el Bilbao,

Hispano Americano, triat en una primera fase i rebutjat posteriorment.

en fer-se pública la intenció de fusió amb Banesto, comptava ja amb la benedicció del ministre d'economia **Carlos Solchaga** i del governador de Banco de Espana, **Mariano Rubio**.

Negociacions infructuoses

Tot i que en un primer moment es parla de fusió amistosa de les dues entitats, l'estratègia del Bilbao es va perfilant com una altra de molt diferent: l'absorció de Banesto, amb el consentiment del seu consell d'administració o sense.

El mètode legal d'absorció proposat serà la realització d'una oferta pública d'adquisició (OPA) sobre les accions de Banesto. Si els directius de Banco Espanol de Crédito s'hi avenen, amb el canvi als accionistes de Banesto de les seues accions per altres del Bilbao en unes condicions atractives, n'hi haurà prou. Si són contraris a l'operació endegada pel Bilbao, caldrà atreure els accionistes, en contra del consell d'administració, perquè venguen les seues accions al Bilbao, donant-los unes condicions millors, entre les quals hi hauria d'haver una retribució en metàl·lic.

La negociació entre les dues entitats s'inicia el dia 20 amb **López de Letona** i **Mario Conde** en representació de Banesto i **Sánchez Asiaín** i **Emilio Ybarra** per part del Bilbao.

Però, mentrestant, **Conde** compta amb el suport de la major part dels consellers de Banesto per oposar-se a tota solució que no sigui un pacte d'*igual a igual* que condueixi a la formació d'una nova entitat per sobre dels dos bancs i que els controli dins d'una estratègia comuna però alhora en respecte la personalitat; **López de Letona** té només el suport dins el consell d'administració de **Jaime Argüelles** per eixir-ne de la millor manera possible, acceptant la postura de força plantejada per Banco de Bilbao.

La tensió dins el consell de Banesto acabarà per forçar la dimissió de **José María López de Letona** de tots els càrrecs, tot just una setmana després de començar formalment la negociació. L'endemà, el consell s'apressa a nomenar **Mario Conde** nou vice-president, donant-li tots els poders en la negociació amb el Bilbao.

Mario Conde aprofitarà el cap de setmana, dies 28 i 29, per reprendre la possibilitat d'arribar a una entesa, però al mateix temps localitzant els paquets d'accions de Banesto de què pot disposar per estar en mans incondicionalment favorables a la direcció del Banc. Una vegada aquesta informació revela que hi ha més d'un trenta per cent de les accions dominades pel mateix consell d'administració, la solució és clara. El Banesto pot enfrontar-se realment a l'embestida de Banco de

Bilbao amb possibilitats d'èxit. És llavors quan les negociacions s'acaben trencant.

Dilluns dia 30, **Sánchez Asiaín** es decideix a presentar oficialment a la junta sindical de Madrid l'oferta pública d'adquisició sobre les accions de Banesto. Ha esclatat definitivament la guerra.

Una partida d'escacs

El mateix dilluns a la tarda, **Sánchez Asiaín**, president del Bilbao, convoca una reunió de premsa per informar del discurs de la negociació, del seu fracàs i de les condicions de l'OPA presentada. Banco de Bilbao ampliarà el seu capital per fer front al canvi d'accions amb els accionistes de Banesto. Una vegada efectuada l'ampliació de capital, el Bilbao oferirà als accionistes de Banesto per cada deu de les seues accions set accions pròpies, sis de noves i una de vella, i 15.000 pessetes de retribució en metàl·lic. Aquestes condicions suposen que, tenint en compte el canvi en borsa de les accions de Bilbao i de Banesto l'últim dia de cotització, el 19 de novembre, l'accionista de Banesto que venga haurà tret una plusvàlua sobre el valor en borsa del 40 per cent als seus títols.

Banco Espanol de Crédito, però, reaccionava amb força davant l'ofensiva del Bilbao. El mateix dia, Petro-med, empresa petrolífera participada

majoritàriament per Banesto, presentava una oferta pública d'adquisició de Banesto concurrent amb la del Bilbao. Petromed ofería 5.000 pessetes en metàl·lic per cada acció de Banesto, però limitava l'oferta al 20 per cent de les accions. Aquesta operació, gestada des de l'interior de Banesto, no feia sinó posar traves a la realització de l'OPA del Bilbao en el moment en què les juntes sindicals havien d'estudiar-ne la documentació. L'OPA de Petromed ofería un preu a les accions de Banesto inferior al del Bilbao, alhora que incorria en la incorrecció tècnica de limitar l'oferta al 20 per cent de les accions quan, per ser presa en consideració per la junta sindical de la borsa, hauria d'haver arribat al 100 per cent per equiparar-se al Bilbao. I a més, Petromed tampoc no estava en condicions de realitzar una oferta d'aquest abast.

L'estratègia del Banesto ha estat, a més, dirigir-se directament als accionistes per demanar-los que ignorin l'ofertament del Bilbao, fent esment a les normes de comportament entre cavallers que el Bilbao ha trencat i a la desestabilització de l'economia espanyola que pot comportar. Mentrestant, **Pablo Garnica** renaix de les seues cendres i convoca 800 directores d'oficines bancàries de Banesto per presentar combat, tots alhora, contra l'OPA hostil del Bilbao.

Banco de Bilbao, per la seua banda, i de manera sorprenent, no sembla tant decidit com s'hauria d'esperar. En primer lloc, accepta implícitament que el fet d'obtenir un 31 per cent de les accions seria ja tot un èxit i confessa que l'OPA té només l'objectiu d'aconseguir un poder suficient dins de Banesto per obligar el consell d'administració a reprendre el diàleg per a la fusió. D'altra banda, resulta incomprensible que una operació tan meditada estiga topant amb l'impediment tècnic que suposa comptar amb una ampliació de capital que cap junta d'accionistes del Bilbao no ha aprovat.

Les declaracions de Felipe González, president del govern central, dient que l'executiu presta suport a les fusions entre bancs, però no d'uns bancs sobre els altres, podria ser el rerefons de la indecisió del Bilbao.

A partir d'aquí els moviments d'una i altra part poden ser variats, des de la retirada de l'OPA del Bilbao fins a la presentació d'una contra-OPA de Banesto sobre les accions del Bilbao. La guerra està servida i la resta dels grans bancs procuren posar-se a recer, no fóra cas que acabessin entremig dels contendents. □

ESTRENEM AULA DE CULTURA

Acció Cultural del País Valencià inaugura la seua AULA DE CULTURA, oberta a tot el públic, amb el següent cicle de conferències:

AULA JOVE

- Dia 9: *Premsa i poders al País Valencià*, a càrrec de Vicent Sanchis.
- Dia 16: *La SIDA: nou virus, nova moral*, a càrrec de Manuel Farizo.

AULA DE LLENGUA I LITERATURA

- Dia 10: *Literatura per a infants*, a càrrec de Vicent Escrivà.
- Dia 17: *La literatura popular en el món d'avui*, a càrrec de Gemma Lluch.

Totes elles se celebraran aquest mes, a les 19,30, a la seu del Centre Carles Salvador, Moratín, 15-5. 46002 València

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ